

„rescEU“ – Europos pagalbos tarnyba, kuria galite pasikliauti

„OpEd“ komisijos narys Janez Lenarčič apie „rescEU“ ir ES civilinės saugos mechanizmą

Klimato pokyčiai yra vienas didžiausių žmonijos iššūkių, nes visi matome katastrofiškus šių pokyčių padarinius. Gaisrai niokoja miškus ir miestus, audros ir potvyniai nusiaubia didžiuosius apgyvendintus teritorijas – šių nelaimių metu žūsta tūkstančiai žmonių kasmet, o dar daugiau nelaimėlių priversti palikti savo namus.

NĖ VIENA ŠALIS NĖRA APSAUGOTA NUO GAMTOS STICHIJŲ, KURIOS VIS DAŽNĖJA.

Vien tik 2017 metais per miškų gaisrus Europoje išdegė daugiau nei 1,2 milijono hektarų žemės ir žuvo 127 asmenys (įskaitant gaisrininkus).¹ 2019 m. gaisrai paveikė Šiaurės poliaratį ir sukūrė didesnę pelenų bei dūmų debesį nei visas Europos Sąjungos plotas.² Šią vasarą juodų dūmų debesys nusidriekė nuo Sibiro iki Brazilijos ir nuo Viduržemio regiono iki Arkties – tragiškai žuvo daugybė žmonių ir gyvūnų.

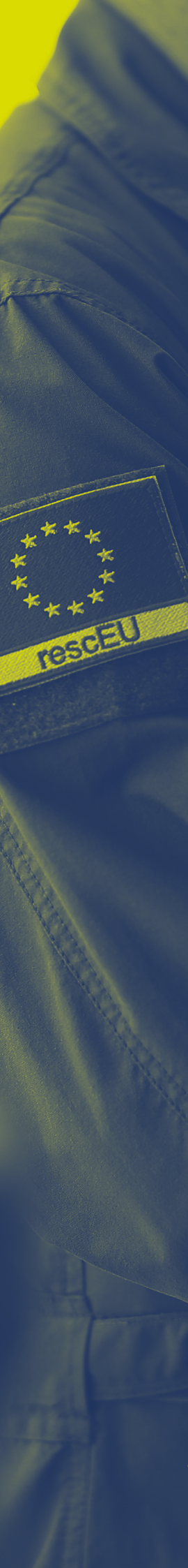
NORĖDAMI KOVOTI SU ŠIA DIDĖJANČIA GRĖSMĖ, TURIME GERIAU PRITAIKYTI SAVO ATSAKO MECHANIZMUS.

Įvykus nelaimei mums būtinas stiprus, greitas ir puikiai koordinuotas atsakas. Reikia daugiau investicijų į prevencijos priemones bei pasirengimą. Galiausiai, mes turime veikti kartu. Nė viena šalis neturi būti palikta kovoti viena su gamtos stichijomis. To iš mūsų tikisi piliečiai – solidarumas yra didžiausia Europos Sąjungos stiprybė ir atsakomybė.

Tiesą sakant, solidarumas ir bendradarbiavimas yra svarbiausias mūsų siekis. Nuo 2001 metų Europa turi bendrą ES civilinės saugos mechanizmą – reagavimo į nelaimės sistemą, kuri gamtos stichijos atveju suteikia šalims galimybę kreiptis pagalbos į kitas Europos šalis. Pritaikius šį mechanizmą, pagalba Europos Sąjungos ir kitoms šalims buvo sėkmingai suteikta jau daugiau nei 300 kartų.

1 https://effis.jrc.ec.europa.eu/media/cms_page_media/40/Annual_Report_2017_final_pdf_uCckqee.pdf

2 <https://twitter.com/WMO/status/1160872603961167872?s=20>

Dėl „rescEU“ šis mechanizmas dar labiau sustiprėjo – papildomo rezervo galimybės leido teikti būtiniausią pagalbą, kurios Europos lygiu trūko (pvz., sraigtasparniai, gaisro gesinimo lėktuvai ir kiti ištekliai). Šie ištekliai gali greitai papildyti nukentėjusios šalies nelaimės likvidavimo pajėgas. Nauja sistema yra ne tik „apsaugos tinklas“ mobilizuoti ekspertus, komandas ir išteklius – ji taip pat sustiprina galimybę kartu užkirsti kelią nelaimėms bei pasiruošti j jas reaguoti.

KODĖL MUMS REIKIA STIPRESNĖS IR TVIRTESNĖS SISTEMOS?

Atšiaurios oro sąlygos išplėtė Europos šalių galimybes padėti viena kitai, ypač kai kelios šalys susiduria su ta pačia nelaimė vienu metu. Pastaraisiais metais kai kurios šalys kentėjo nuo gaisrų, tačiau nesulaukė pagalbos, nes jokia kita šalis tuo metu negalėjo pasiūlyti laisvų gaisrininkų ar gaisro gesinimo lėktuvų.

Tokia situacija negali pasikartoti. 2019 metais rugpjūtį Graikiją ištiko gamtinė stichija: per 24 valandas šalyje kilo 56 miškų gaisrai. ES civilinės saugos mechanizmas nedelsiant buvo aktyvuotas ir pirmą kartą suteikta „rescEU“ rezervo pagalba. Trys lėktuvai iš Italijos ir Ispanijos buvo nusiųsti į nukentėjusį regioną bei padėjo Graikijai kovoti su gaisrais.

Dėkoju visoms šalims už pagalbą ir indėlį į „rescEU“. Didžiuojuosi visais gaisrininkais ir kitais į pagalbos šauksmą atsiliepusiais žmonėmis visoje Europos Sąjungoje – jie rizikavo gyvybėmis, kad išgelbėtų žmones ir sumažintų ekologinius bei ekonominius nuostolius.

ES CIVILINĖS SAUGOS MECHANIZMAS YRA IŠSKIRTINĖ SISTEMA.

Aš tęsiu darbą su ES šalimis narėmis, kad naujo „rescEU“ rezervo potencialas būtų maksimaliai išnaudotas ir tam tikroms nelaimėms likviduoti būtų pasitelkiama tinkama pagalba. Tiesiog būtina, kad Europa vaidintų svarbiausią vaidmenį kovoje su vis rimtėjančiomis gamtos stichijomis bei padėtų į nelaimę patekusiems žmonėms tiek savo, tiek kitose šalyse.

Janez Lenarčič

Krizių valdymo Europos Komisijos narys

Daugiau informacijos

<https://ec.europa.eu/echo/>
ECHO-COMM-CP@ec.europa.eu